

P. Munch: Da den højtærede Finansminister i Dag kom herind i Tinget, som han til os i den store Forligsmagers Skikkelse. Det er jo i og for sig en Skikkelse, som passer for den højtærede Minister. Lige siden 1890 har han indtaget netop denne Holdning og spillet netop denne Rolle i vort politiske Liv. Jeg for min Del beklager det, fordi det forekommer mig, at en Række gode og nyttige politiske Egenskaber, som netop den højtærede Finansminister sidder inde med, ere blevne ødelagte derved, fordi den Forligets og Svaghedens Aand, som efterhaanden har præget hans Færd, har gjort ham til en skadelig Mand i dansk Politik, medens hans øvrige Evner havde givet ham Betingelser for at blive en Mand, der gjorde meget godt for den demokratiske Udvikling i Danmark. Men naar Finansministeren nu kom herved i denne Forligsmagers Skikkelse, kunde man have tænkt sig, at han var mødt for os med Triumfatormine og med Sejrherrens Ord. Forliget vilde han, og det havde han faaet. Man kunde næsten have tænkt sig, selv om man ikke mente, han var bleven glad ved Forligets Indhold, at selve den Kendsgerning, at han var kommen over det, havde givet et vist lyst Skær over ham. Men jeg tror, at ærede Medlemmer, der have hørt hans Fremstilling i Formiddagsmødet, ville have faaet et helt andet Indtryk af Finansministeren i Dag. Hele hans Fremstilling, alt hvad han sagde, var jo i Virkeligheden graat i graat, trist og bedrøveligt og sagtmodigt det hele. I Grunden løb det alt sammen ud i, at Ministeren opstillede en lang Række Tal, ved hvilke han beviste, at nu havde man ikke Brug for de 3 Mill. Kr., han i denne Forligsforhandling havde opgivet, og Talrækken var næsten lige saa lang som den, han for et Par Uger siden benyttede til at bevise, hvor fuldstændig nødvendigt det var, at han fik de Penge.

Naar den højtærede Finansminister altsaa ikke er gladere i Dag, end han synes efter sin Fremtræden her, forstaar jeg det jo som et Udtryk for, at han selv har en Følelse af, at det Forlig, han denne Gang har afsluttet, er af ualmindelig uheldig Karakter for de Anskuelser, han repræsenterer, og i Sandhed maa det indrømmes, at hvad der i Løbet af denne Dag vil foregaa i dette og det andet Ting, er af beklagelig Karakter. Jeg kunde ønske at fremhæve dette for selve Behandlingsmaadens Vedkommende. De Lovforslag, der ligge for os i Dag, ere Lovforslag, som i næsten hele deres

Karakter ere nye Lovforslag. Der er lavet om paa Udbyttet, lavet om paa Skalaen, og i det hele paa en Mængde Detailler, der er føjet helt nye Lovforslag til, som først ere fremsatte midt under Forhandlingerne her. Kort sagt, det hele er kastet saaledes om, at det næsten er som Begyndelsen af en helt ny Forhandling, der burde foregaa, hvis disse Ting skulde gennemdrøftes paa en forstandig og rimelig Maade her i Rigsdagen. Jeg tror, at selv om man har nogen Tillid til den Administration, som har bistaet Forligsmagerne under deres Tumlen med Paragrafferne, maa man erkende, at det er for store Fordringer at stille til den, at den har skullet faa nogenlunde Sikkerhed og nogenlunde Plan i, hvad der nu foreligger. Jeg for min Del nærer ikke Tvivl om, at naar disse Love i den kommende Tid føres ud i Livet, vil det paa mange Punkter vise sig, hvor store Skrøbeligheder de have baade teknisk set og med Hensyn til Virkningerne, fordi de paa den Maade ere jagede igennem. Men hvordan det end kan være med Administrationen, vil jeg gerne spørge, hvorledes det forholder sig med dette Ting, og jeg vil spørge, om vi her i Folketinget i dette Øjeblik staa i en saadan Stilling overfor denne Lovgivning, at det blot i nogen Grad er os muligt at bedømme, hvad vi gøre, naar vi vedtage disse Lovforslag. Ved et Studentermøde i 1839, hvor Kravet lød haardt og højt om den norske Grundlovs Indførelse i Danmark, traadte Madvig frem og sagde til Studenterne: „Haanden paa Hjertet, mine unge Herrer, hvor mange af Dem vide, hvad der staa i den norske Grundlov?“. Jeg kunde have lyst til at spørge ærede Kolleger her i Tinget: Hvor mange af de Herrer have gennemlæst den Indstilling, som er bleven omdelt, og hvor mange af de Herrer have sammenlignet denne Indstilling Punkt for Punkt med Lovforslagene, saaledes som de vare, da de sidste Gang forlod Tinget? Jeg ved ikke, om de Herrer, naar de lægge Haanden paa Hjertet, ville være i Stand til at svare mere positivt, end Flertallet af de unge Studenter, som dengang hørte Madvig, vare i Stand til at svare paa hans Spørgsmaal. Og hvis det er for meget forlangt, at de Herrer skulde kende Indholdet af, hvad de om kort Tid skulle stemme for, vil jeg spørge om, hvor mange der har været i Stand til blot i Hovedtrækkene at danne sig en Forestilling om, hvad her foregaa. Ærede Medlemmer have allerede hørt, hvorledes den hele Usikkerhed præger alle de Op-